

duurzaamplus.nl

zelfstandig, onafhankelijk en ter zake

C&A Foundation subsidieert nieuwe businessmodellen in circulaire kledingsector

Désirée Crommelin, 23/07/2018

C&A FOUNDATION SUBSIDIEERT HET ONTWIKKELEN VAN NIEUWE BUSINESSMODELLEN die leiden tot een circulaire kledingsector

wereldwijd. Recent stelde de Foundation 1,29 miljoen euro beschikbaar aan vijf projecten die circulaire businessmodellen ontwikkelden. Zij krijgen nu de kans deze te implementeren in de waardeketen van de internationale kledingindustrie. “Hun praktische benadering en oplossingen betekenen een belangrijke stap in het op gang brengen van de circulaire economie in onze sector” voorspelt Douwe Jan Joustra, Head of Circular Transformation van C&A Foundation.

C&A Foundation

Hoewel de naam van de Foundation anders doet vermoeden, is zij geen bedrijfstiting of R&D-poot van C&A, maar een familiestichting van de familie Brenninkmeijer, gericht op de fashion industrie. De eigenaar van het internationale kledingconcern

beheert al vanouds her diverse filantropische stichtingen. Directe aanleiding van de oprichting van C&A Foundation was de instorting in 2013 van het complex Rana Plaza in Dhaka, de hoofdstad Bangladesh, waarbij 1.134 mensen om het leven kwamen en 2500 mensen gewond raakten. Deze ramp en de veelvuldig voorkomende fabrieksbranden in de textielsector in lagelonenlanden legden erbarmelijke arbeidsomstandigheden bloot. De westerse kledingmerken konden niet langer hun ogen sluiten voor de schrijnende omstandigheden waaronder hun kleding werd gemaakt. Ook C&A niet. Haar eigenaar besloot tot de oprichting van C&A Foundation om die omstandigheden te verbeteren onder de slogan *Make fashion a force for good*. De opdracht aan C&A Foundation is anno 2018 meerledig. Naast het verbeteren van arbeidsomstandigheden en het stimuleren van toepassing van duurzame grondstoffen is met de benoeming in 2017 van Douwe Jan Joustra als *Hoofd Circular Transformation*, het versnellen van de implementatie van de circulaire economie in deze sector, aan de opdracht toegevoegd. De programma's liggen in elkaars verlengde en laten een evolutie in de strategie van de Foundation zien voor een circulaire economie, waarbij het eindproduct noch milieuvervuilend noch als vanzelfsprekend tot afval vervalt.

Make fashion a force for good

Het hoofdkantoor van de C&A Foundation staat in Zug, Zwitserland. Naast het kantoor in Amsterdam, zijn er vestigingen in Hongkong, New Delhi, San Paolo, en Mexico. "We zijn onafhankelijk van het kledingconcern, maar zijn wel enigszins verbonden aan C&A. Regelmatig overleggen wij met de verantwoordelijken voor duurzaamheid binnen het concern."

Strategisch ontwikkelingen circulaire kledingsector

Voor elk van deze programma's zijn strategische doelen opgesteld. Voor het programma 'Het versnellen van de circulaire economie' waarvoor Joustra verantwoordelijk is, zijn dat: het versnellen van de implementatie van circulaire businessmodellen en het creëren van condities op de markt voor de omslag naar de circulaire economie. Onder het laatste valt het lobbyen bij overheden. C&A Foundation subsidieert en participeert in concepten van nieuwe businessmodellen die effectief bijdragen aan de versnelling van de introductie van de circulaire economie in de kledingsector. Joustra benadrukt meerdere malen in het gesprek, dat dit alles gaat over strategische ontwikkelingen in het zogenaamde precompetitieve deel van de waardeketen in de sector. Met andere woorden het gaat over de fase vóórdat marktpartijen met elkaar de harde concurrentiestrijd aangaan op de markt. "De gedefinieerde begrenzing tot dat precompetitieve deel is om iedereen in de kledingsector verantwoordelijk te maken. Daarom werken we met diverse marktpartijen samen zoals de [H&M Foundation](#) ende [IKEA Foundation](#)." De doelstellingen die C&A Foundation zich stelt, lijken zo voor de hand te liggen. Echter de ervaring leert, zo moet het hoofd *Circular Transformation* constateren, dat velen de mond ervan vol hebben, maar niet verder komen dan hergebruik. "Wij gaan verder. Voor ons is hergebruik afvalbeleid! Je geeft waarde aan afval, houdt de verspillende productie in stand en je lost de vernietiging van grondstoffen niet op!" Daarom is het ontwikkelen van basiskennis over circulaire economie met nieuwe businessmodellen zo belangrijk. Circulaire economie is een nieuw vakgebied waar we

nog veel moeten uitvinden en waar we, in de precompetitieve fase, kennis onderling willen delen.”

“ Hergebruik is afvalbeleid! Je geeft waarde aan afval, houdt verspillende productie in stand en lost vernietiging van grondstoffen niet op!”

Circulaire kledingsector

Op de vraag of het versnellen van de circulaire economie ingegeven wordt door schaarste aan grondstoffen, luidt het stellige antwoord van Joustra: “Nee! Katoen en wol zijn net als polyesters op de wereldmarkt in voldoende mate te koop. Helaas wordt nog maar zo’n vijf procent van de fossiele grondstoffen gebruikt voor het maken van deze materialen. Laten die knappe koppen in de chemische industrie zich eens met het ontwikkelen van microvezels bezighouden. Als we die fossiele grondstoffen eens alleen voor dit soort dingen zouden gebruiken in plaats ze te verbranden of voor het produceren van die onverteerbare plastics. Niet langer vernietigen, weggooien en vervuilen!” verzucht Joustra. Het is volgens hem een technische uitdaging om bijvoorbeeld polyesters van zodanige kwaliteit te maken dat ze in de was geen microvezels meer in het spoelwater achterlaten, dat dan via het riool in rivieren en uiteindelijk in de zee belanden en de plastic soep veroorzaken. “Zo’n technische innovatie zou voor de circulaire kleding en textielsector een grote stap vooruit zijn, dus in de ontwikkeling van zo’n vezel zou de kledingsector graag willen participeren.” Joustra wijst naar zijn eigen overhemd: “Deze stof is 90 procent puur katoen, maar het stiksel is polyester, de knopen plastic en de verf chemisch. Zo’n overhemd is door de verschillende gebruikte materialen moeilijk uit elkaar te halen om ze in een circulaire productieproces te behouden. Dat is toch puur verspilling en het vervuult het milieu. Helaas ontbreekt het nog aan een circulaire businessmodel, waar voor producenten waarde ontstaat om een circulair overhemd te maken. Gelukkig zijn er wel al initiatieven als het [Cradle to Cradle](#) Gold gecertificeerde T-shirt van C&A, dat al geschikt is voor de vormen van materiaalmanagement die zullen ontstaan.”

“Wij sluiten in principe nooit een *Non Disclosure Agreement*, maar een *Disclosure Agreement*. ”

Nieuwe businessmodellen

In de circulaire economie zijn product en productieproces zo ontworpen dat beide schoon en duurzaam zijn. In het geval van circulaire mode betekent het, dat de kleding een deel is en blijft – van de productiecirkel. Het vraagt een fundamentele innovatie in techniek, proces en systeem binnen de textielsector. Voortborduren op het traditionele lineaire businessmodel met een bewerking van de grondstoffen met kleurstoffen, chemicaliën en een hoog watergebruik handhaaft de milieuvervuiling, is iets dat de consumenten straks niet langer accepteren. Zeker als zij steeds vaker geconfronteerd worden met de gevolgen van de klimaatverandering in hun dagelijkse leven. Moeten we niet eens gaan kijken naar die grondstoffen en het behoud ervan? Voor dat doel, zo vertelt Joustra is vorig jaar [Fashion for Good](#) door C&A Foundation opgericht. In deze

hub zijn nu onze partners Adidas, C&A, Galeries Lafayette, Kering, PVH, Target en Zalando. Dat er behoefte is aan kennis over circulaire kleding in onze samenleving, blijkt uit het enorme succes van *Fashion for Good*, dat in het zelfde gebouw in Amsterdam huist als de C&A Foundation. “Sinds de oprichting van deze broedplaats komen daar iedere zes maanden honderden ideeën binnen. Niet alles daarvan is te gebruiken: veel initiatieven gaan uit van hergebruik – dus zijn fundamenteel niet innovatief volgens de criteria van de broedplaats. De ideeën die dit wel zijn – ze komen van start ups, van jong afgestudeerden die hun afstudeerconcept meenemen of van bestaande bedrijven – krijgen een kans.” Zij worden gekoppeld aan een van de kledingmerken of investeerders om hun concepten verder te ontwikkelen voor implementatie in een kledingbedrijf. “Juist dat doelgerichte spreekt alle betrokkenen – jonge en oude ondernemers aan. Onder die millennials bij *Fashion for Good* gonst het van ideeën.”

“Recycling draagt niet bij aan de omslag naar grondstoffenmanagement.”

C&A Foundation subsidieert met 1,29 miljoen euro

Hoofd *Circular Transformation* van C&A Foundation moest na zijn analyse van de sector onderkennen, dat innovatie in de sector moeizaam op gang komt. “Er wordt over gepraat, maar daar blijft het bij. Met ‘*Bridging the Gap*’ *Implementation of Circular Economy in the Apparel Sector* hebben we begin dit jaar een oproep gedaan aan met name nieuwe spelers, hoe die omslag praktisch te bewerkstelligen.” Specifieke kennis over de kleding en textielsector was geen voorwaarde! Van de 140 reacties die bij C&A Foundation binnenkwamen van over de hele wereld, vielen de meesten af. Het ging dan over bestaande projecten die geld nodig hadden of over projecten die recycling als oplossing zagen. “Maar zij dragen niet bij aan de omslag naar grondstoffenmanagement, die leidt tot een circulaire economie die wij voor ogen hebben! Grondstoffenmanagement, dat zorgt dat alle stromen zonder dat ze gemengd worden tot afval, op de goede plek terugkomen en zo bijdragen aan de gebruikswaardeketen van de toekomst. Dat is een stap naar een circulaire economie.” legt Joustra uit. De vijf projecten, die begin juni in aanmerking voor subsidie kwamen, zijn: [London Waste and Recycling Board](#) and [QSA Partners](#), [Circle Economy](#), [Forum for the Future](#), [World Resources Institute](#) en [WRAP](#), [MADE-BY](#) and Global Action. “Zij voldoen aan onze doelstelling en ontvangen een deel van de door de C&A Foundation beschikbaar gestelde 1,29 miljoen euro. “Bij de keuze van deze vijf hebben we gebruik gemaakt van kennis van bestaande organisaties en initiatieven als de [Ellen MacArthur Foundation](#), [Zero Discharge of Hazardous Chemicals Programma \(ZDHC\)](#) e.a., waarmee we samenwerken of in participeren. Het plan is, dat gedurende het project er een leergroep (*community of practice*) van de vijf ontstaat door ze aan elkaar te koppelen, zodat hun kennis en ervaring ten goede komt aan de kledingsector. Dus voor ons geen copyright, maar right to copy. Wij sluiten in principe nooit een *Non Disclosure Agreement*, alleen een *Disclosure Agreement*. ”

Fashion for Good

Voor een fundamentele innovatie, namelijk die van het systeem heeft C&A Foundation [Dutch Research Institute for Transitions](#) (DRIFT) gevraagd een analyse te maken van systemen binnen de kledingsector met de vraag: Hoe gaan we in transitie van de lineaire mode naar een circulaire mode sector? Dat vraagt antwoorden als: Wat moet er in de kledingsector gebeuren? Welke spelers zijn daarvoor belangrijk? Welke transitiepaden moeten gevolgd worden? Hoe steekt het systeem in elkaar en welke interventies moeten waar, wanneer, hoe en door wie gedaan worden om tot die versnelling van de omslag naar die circulaire kledingsector te komen? “Het advies komt in augustus uit en zal bestaan uit een versie voor intern gebruik en een publieke versie die we delen met onze partners in de hoop tot een gezamenlijke visie te komen.” Is dit niet dubbelwerk gezien de transitietafels die Den Haag in het leven heeft geroepen? “Eindelijk ziet Den Haag onder ogen dat er beleid moet komen dat fundamenteel bijdraagt die de transitie naar een circulaire economie, waarover het ook bij de overheid aan kennis ontbreekt. In het kader van het grondstoffenakkoord wordt in een Versnellingshuis voorzien, ook voor circular fashion. Prachtig. Maar kom hier eens kijken! Bij *Fashion for Good* ligt al de basis van zo’n acceleratie-instituut, inclusief een wereldwijd netwerk. Mijn advies is dus: Maak van dit soort bestaande faciliteiten gebruik voor educatie, onderzoek en kennisoverdracht.” Joustra voegt er voor de duidelijkheid aan toe: C&A Foundation is geen consultant, geen innovatie-lab van C&A noch een opleidingsinstituut waar kennis wordt overgedragen. “Wij zijn een stichting met visie, die de implementatie van de circulaire economie in de kledingsector wil versnellen.”

[C&A Foundation](#)
Désirée Crommelin

© duurzaamplus.nl

foto © C&A